

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-443/16-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola Javorník, okres Jeseník
Sídlo	Školní 72, 790 70 Javorník
E-mail právnické osoby	reditel@zsjavornik.cz
IČ	63696517
Identifikátor	600150585
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marek Bury
Zřizovatel	Město Javorník
Místo inspekční činnosti	Školní 72, 790 70 Javorník Školní 110, 790 70 Javorník Lidická 87, 790 70 Javorník Fučíkova 259, 790 70 Javorník
Termín inspekční činnosti	9. 3. 2016 – 11. 3. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání, se zaměřením na posouzení účinnosti podpory rozvoje osobnosti žáků a úrovně poskytovaných školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola Javorník, okres Jeseník (dále „škola“, „subjekt“, „organizace“), vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“).

Škola se nachází v příhraničním regionu, který se dlouhodobě potýká se sociálně-ekonomickými problémy. Zajišťuje základní vzdělávání a školské služby žákům 1. až 9. ročníku, je spádovou ZŠ pro oblast Mikroregionu Javornicko. Výuku uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Škola na konci světa, přesto na začátku ...“ (dále „ŠVP ZV“) s cílem poskytnout každému jedinci kvalitní všeobecné vzdělání a současně rozvíjet jeho osobnost v souladu s aktuálními společenskými trendy a potřebami. Škola klade důraz na rozvoj tělesné výchovy i výchovy ke zdraví a na vytváření příznivých podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), zejména žáků se sociálním znevýhodněním, s rizikem neúspěchu a žáků nadaných. Anglický jazyk vyučuje již od prvního ročníku, další cizí jazyk (německý) nabízí od sedmého ročníku. Škola se také zapojuje do různých všestranně zaměřených projektů a aktivit se záměrem zlepšovat podmínky pro vzdělávání a rozvoj osobnosti žáka.

K 30. 9. 2015 bylo otevřeno 17 tříd (z toho 10 na prvním stupni), ke školní docházce bylo zapsáno 374 žáků. Celková kapacita školy (600 žáků) byla využita na 62 %, v porovnání se školním rokem 2014/2015 došlo k nárůstu počtu žáků o 3,5 %. K termínu inspekční činnosti škola evidovala 53 žáků se zdravotním postižením a znevýhodněním, z toho 29 žáků bylo vzděláváno formou individuální integrace v běžných třídách podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“).

Škola uskutečňuje zájmové vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu školní družiny (dále „ŠVP ŠD“) s cílem poskytnout účastníkům ŠD bezpečné prostředí pro odpočinek i realizaci zájmových činností a vytvořit podmínky pro rozvíjení jejich sociálního citění, sebevědomí, přátelství a nadání. K 31. 10. 2015 bylo ve třech odděleních zapsáno 90 žáků, výše úplaty za pobyt ve ŠD byla stanovena na 50 Kč měsíčně.

Stravování žáků je zajišťováno ve ŠJ umístěné mimo budovu školy na adrese Fučíkova 259. V termínu inspekční činnosti využívalo služeb školního stravování v průměru 239 žáků.

Informace o škole jsou pro zájemce i veřejnost publikovány prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy, školního zpravodaje nebo průběžně aktualizovaných webových stránek (www.zsjavornik.cz).

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

V aktuálním školním roce došlo k personálním změnám ve vedení organizace, v lednu 2016 byl ředitelem školy (dále „ředitel“) jmenován dlouholetý zástupce ředitele. Při řízení subjektu zhodnocuje své zkušenosti získané v rámci předešlé účasti na správě školy, průběžně plní povinnosti vyplývající ze školského zákona, mj. zprostředkovává kontakt s veřejností, se zřizovatelem a dalšími partnery, v rámci subjektu koordinuje práci jednotlivých školských zařízení.

Činnost školy je ve většině oblastí plánovitá a pružně reaguje na změny v pojetí základního a zájmového vzdělávání. Koncepční záměry se daří postupně realizovat, pozitivní změny jsou patrné zejména v oblasti materiálních podmínek pro vzdělávání, ve spolupráci s partnery participujícími na činnosti školy, realizaci školních a mimoškolních aktivit nebo projektové činnosti. Organizační struktura školy je vytvořena s ohledem na velikost a podmínky subjektu, pedagogičtí pracovníci i ostatní zaměstnanci školy mají vymezený rozsah pravomocí a povinností. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která projednává otázky týkající se výchovně vzdělávacího procesu i běžné provozní a organizační záležitosti. Poradní funkci rovněž plní metodické sdružení prvního stupně a předmětové komise druhého stupně školy, které se mj. zaměřují na hledání optimálních metod a forem práce ve výuce. Kontrolní systém vzhledem ke vzdělávacímu procesu je uplatňovaný, vedení školy navíc provádí krátké tematické vhledy do vyučovacích hodin. Přesto má škola příležitost pro zlepšení, a to v efektivnějším využívání poznatků z hospitační činnosti, aby závěry z provedených hospitací byly zobecňovány a více sloužily jako podněty pro ostatní pedagogické pracovníky.

V zájmu poskytování kvalitních služeb, vzdělávací nabídky a zájmových aktivit škola cíleně spolupracuje s řadou partnerů a institucí. Nejvýznamnějším je Město Javorník, které v roli zřizovatele školu podporuje zejména v oblasti zlepšování podmínek vzdělávání. Významnou podporu pro chod organizace představují školská rada a Rada rodičů školy (dále „RRŠ“). Školské radě jsou předkládány dokumenty k seznámení, schválení a je informována o záměrech a aktivitách školy. RRŠ pomáhá pořádat společenské akce pro žáky, rodiče nebo spolufinancuje některé školní aktivity, které významně doplňují její vzdělávací nabídku. Přínosná je rovněž spolupráce s malotřídní ZŠ v Bernarticích, mateřskými školami v Javorníku a jeho okolí, umožňující bezproblémovou adaptaci budoucích žáků prvního a šestého ročníku. V průběhu školního roku se škola účastní několika společenských akcí pořádaných v Městě Javorníku, čímž pozitivně přispívá k rozvoji jeho kulturního a společenského života. Velmi účinně jsou takto podporovány občanské kompetence, v žácích je postupně pěstován pocit sounáležitosti ve vztahu k městu i lidem, s nimiž se setkávají a se kterými žijí.

Systém řízení školy vykazoval v termínu inspekční činnosti nedostatky, které byly registrovány v oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Při inspekční prohlídce byla zjištěna bezpečnostní rizika, kterými se dříve vedení školy důsledně nezabývalo a nepřijalo žádná opatření k jejich eliminaci. Další nedostatky byly zaznamenány v zajištění vzdělávání žáků odborně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky a v přenosu informací k zaměstnancům, žákům i zákonným zástupcům. Škola si rovněž nezajistila potřebný souhlas zákonných zástupců žáků, který umožňuje povinnou výuku anglického jazyka v nižším než třetím ročníku. Nesrovnalosti byly zjištěny také ve vnitřním řádu ŠD a IVP žáků (dokumenty nebyly v souladu s právními předpisy) a v plnění výživových norem v rámci školního stravování. K některým výše uvedeným nedostatkům škola přijala opatření nebo je odstranila v průběhu inspekční činnosti.

ŠVP ZV obsahuje všechny změny provedené v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání platné od 1. 9. 2013. Dokument vytváří předpoklady pro příznivé ovlivnění úspěšnosti žáků ve vzdělávání, je zpracován koncepčně v souladu s obecnými i specifickými zásadami vzdělávání, je upraven s ohledem na reálné podmínky i možnosti školy. Učební plán je sestaven správně, stanovené minimální hodinové dotace pro jednotlivé ročníky jsou dodrženy. Disponibilní časová dotace je účelně využita na obou stupních školy k posílení vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, na druhém stupni jsou posíleny vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a zdraví. Vzdělávací nabídka je dále doplněna exkurzemi, projektovými dny, výchovně vzdělávacími pořady, kulturními představeními a účastí žáků v soutěžích. K všestrannému rozvoji osobnosti a zájmů žáků přispívá také nabídka zájmových útvarů. Na ŠVP ZV navazuje ŠVP ŠD zpracovaný dle příslušného ustanovení školského zákona. Aktivity zájmového vzdělávání jsou zaměřeny na smysluplné využití volného času žáků s využitím her, spontánních činností a na podporu praktických dovedností.

V termínu inspekční činnosti odpovídala organizace základního a zájmového vzdělávání příslušným právním předpisům a přihlížela k potřebám žáků, rozvrhy hodin korespondovaly s učebním plánem. V dokumentaci k přijímacímu řízení do prvního ročníku ani pozorováním v průběhu inspekce nebyla zjištěna negativa související s porušením rovného přístupu žáků ke vzdělávání. Ve školní matrice byly obsaženy všechny požadované informace o žácích včetně aktualizovaných údajů o žácích se SVP.

Pedagogický sbor školy tvoří celkem 32 členů, z toho počtu aktuálně čtyři zaměstnanci vykonávají přímou pedagogickou činnost bez získané odborné kvalifikace. Od poslední inspekční činnosti se počet nekvalifikovaných pedagogických pracovníků výrazně snížil, nicméně se škola v posuzovaném období personálním zajištěním výuky kvalifikovanými pedagogy intenzivně nezabývala a nepřijímala potřebná opatření. Nevyvíjela trvalou snahu při hledání kvalifikovaných pedagogických pracovníků, v termínu inspekce si pouze dva zaměstnanci doplňovali potřebnou kvalifikaci studiem na vysoké škole. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) a umožňuje vyučujícím účast na vzdělávacích akcích. Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) přesto doporučuje, především v souvislosti s personální obměnou vedení školy, nekvalifikovanými pedagogy a vysokým počtem žáků se sociálním znevýhodněním, více uskutečňovat DVPP v oblasti výchovného poradenství (problematiky vzdělávání žáků se SVP), nových výukových metod a forem nebo manažerských dovedností (zahájení studia pro vedoucí pracovníky ve školství). Příležitostí školy je také zajistit výkon specializované metodologické činnosti v oblasti výchovného poradenství kvalifikovaným výchovným poradcem.

Vzdělávací aktivity ZŠ a ŠD probíhají ve třech budovách v areálu školy, činnost ŠJ je realizována v samostatné budově v její blízkosti. Škola disponuje potřebným množstvím kmenových a odborných učeben i zázemím pro výuku tělesné výchovy (dvě prostorné tělocvičny, plavecký bazén, venkovní sportovní hřiště). Učebny jsou vybaveny novějším výškově stavitelným žakovským nábytkem, zpravidla mají moderní digitální techniku se softwarovým vybavením, která umožňuje žákům i pedagogům vhodné podmínky pro interaktivní vyučování. Vybavení školy učebními pomůckami je rovněž dostačující k realizaci vzdělávacích cílů. Prostředí školy působí čistě a esteticky, chodby jsou vhodně vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků a vybaveny nástěnkami, které informují o aktivitách a organizaci školy. Pouze prostorové podmínky herny prvního a druhého oddělení ŠD nejsou při plném počtu žáků vhodné zejména pro bezpečnou realizaci spontánních (pohybových) činností, pro realizaci ostatních zájmových činností jsou již dostačující.

Pravidla BOZ žáků má škola uvedena ve školním řádu a dalších stěžejních dokumentech. Žáci jsou s nimi prokazatelným způsobem seznamováni na začátku školního roku (podle potřeby i v jeho průběhu). Škola vede evidenci úrazů žáků v knize úrazů, která obsahovala všechny údaje stanovené příslušným právním předpisem. Rozbory úrazovosti provádí čtvrtletně a výsledky analýzy projednává v pedagogické radě. Evidované úrazy byly v hodnoceném období méně závažného charakteru, jednalo se převážně o poranění vzniklá při pohybových a sportovních aktivitách nebo v důsledku nepozornosti či neopatrnosti žáků při běžných činnostech. Škola vyhodnocuje možná bezpečnostní rizika, vyhledává je prostřednictvím odborně způsobilé osoby i kontrolní činnosti vedení školy a následně je odstraňuje. Při inspekční prohlídce školních prostor však byly zjištěny závady ohrožující bezpečnost a zdraví žáků. Škola všechny zaznamenané nedostatky odstranila v průběhu inspekční činnosti.

Výchova ke zdraví, propagace zdravého životního stylu jak ve stravování, tak i v posílení výuky tělesné výchovy o jednu vyučovací hodinu plavání týdně (od prvního do sedmého ročníku), nebo organizace akcí a zájmové činnosti zaměřené na sport přispívají ke zdravému vývoji žáků. Stravování je poskytováno v rozsahu stravovacích služeb. Zvýšená pozornost je věnována tradičnímu způsobu přípravy jídel s minimem náhražek a polotovarů. Přestože se v některých měsících nedařilo zcela naplnit výživové normy v určitých komoditách (mléčné výrobky, ovoce), skladba jídelních lístků byla pestrá a vyrovnaná. ČŠI kladně hodnotí vyšší míru podávání luštěnin a ryb, což svědčí o snaze prosazovat zdraví prospěšné potraviny. ŠJ dbá při tvorbě jídelníčku na co nejoptimálnější sladění zdravotních, vzdělávacích a ekonomických kritérií. Na jídelním lístku byly v souladu se zásadami zdravého životního stylu vyznačeny skupiny alergenů, vhodně jsou i zařazovány nové a netradiční druhy potravin, potřebná pozornost je také věnována zajištění pitného režimu. Kladně lze rovněž hodnotit tu skutečnost, že škola neprovozuje žádný komerční bufet či automat s nezdravými potravinami. ZŠ je zapojena do projektu Ovoce do škol, jehož cílem je přispět k trvalému zvýšení spotřeby těchto potravin a vytvořit správné stravovací návyky ve výživě.

V posuzovaném období škola hospodařila s finančními prostředky, které umožňovaly naplnit vzdělávací záměry dané školními vzdělávacími programy. Jejich podstatná část (cca 66 %) byla přidělena ze státního rozpočtu a určena na krytí přímých a ostatních neinvestičních nákladů na vzdělávání. Finanční prostředky státní dotace byly spolu s prostředky zřizovatele účelně využity zejména k nákupu učebnic, didaktických a výtvarných pomůcek, učebnic a k úhradě výdajů na DVPP. Příspěvek zřizovatele byl využit především na pokrytí výdajů na běžný provoz, opravy a údržbu, částečně pak i na pokrytí mzdových nákladů, zejména náklady spojené s výchovnou činností asistentů pedagoga. Významným přínosem pro školu byly evropské projekty, získané dotace přispěly ke zkvalitnění materiálního zázemí a vzdělávacího procesu. Škola se stala rovněž příjemcem dotací v rámci operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost v projektu Tablety pro rozvoj využití ICT. Další finanční prostředky škola získala v rámci několika rozvojových programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, které byly určeny zejména na podporu výuky vzdělávacího programu další cizí jazyk, inkluzivního vzdělávání a na asistenty pedagogů pro žáky se sociálním znevýhodněním. Dalším zdrojem financování je doplňková činnost, kterou škola provozuje, úplata za zájmové vzdělávání od rodičů, ostatní výnosy a dary. Čerpání probíhalo plánovitě dle stanovených priorit a potřeb školy, výdajové položky jsou průběžně sledovány a poskytnuté finanční prostředky byly řádně vyúčtovány. Finanční prostředky získané ve sledovaném období byly dostačující k zajištění provozu školy i realizaci školních vzdělávacích programů.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají úroveň vyžadující zlepšení.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Naplnování vzdělávacích cílů a výstupů stanovených ve školních vzdělávacích programech bylo v rámci inspekčních hospitací sledováno napříč všemi ročníky ve vzdělávacích oblastech Matematika a její aplikace, Jazyk a jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět, a také ve ŠD.

Ve vyučovacích hodinách na prvním stupni byly uplatňovány vhodné metody a formy práce (účinná frontální výuka kombinovaná se skupinovou a samostatnou prací nebo prací žáků ve dvojicích), které vytvářely předpoklady pro rozvoj osobnosti žáků, většinou směřovaly k podpoře všech klíčových kompetencí. Zavedené a převážně důsledně dodržované správné pracovní návyky společně s aktivitami cílenými na kultivaci vztahů mezi žáky navzájem a žáky i dospělými vytvářely vhodné předpoklady pro rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Účelně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy, zařazovány problémové úlohy a práce s chybou, systematicky byly rozvíjeny funkční gramotnosti žáků (čtenářská, matematická, přírodovědná a jazyková). Učební činnosti žáků byly vhodně propojovány s relaxací a prvky hudební i dramatické výchovy, učivo bylo prezentováno srozumitelně a věcně, nechybělo jeho účelné opakování a aktualizace. Probíraná témata byla vyučujícími vždy navozována tak, aby vycházela z reálného života a byla žákům blízká. Žáci většinou prokazovali samostatnost, zvládali zadané úkoly, orientovali se ve vyhledávání informací, projevovali dostatečnou aktivitu, zapojovali se do činností, což vedlo k dosahování vytýčených výukových cílů. Výuka byla dostatečně názorná, ke zvýšení efektivity byly využívány vhodné didaktické pomůcky. Navozováním situací vedoucích k posílení sebedůvěry, kladení důrazu na respektování individuálních potřeb a využití prostoru pro individuální práci, byly u žáků podporovány jejich schopnosti a dovednosti. Uplatňované sebehodnocení žáků, průběžné a motivující hodnocení výkonů pedagogy rovněž podporovalo jejich osobnostní rozvoj.

Vyučovací hodiny na druhém stupni vytvářely prostor pro rozvoj požadovaných klíčových kompetencí i funkčních gramotností žáků, učivo bylo doplňováno řadou zajímavostí a praktickými příklady. Převažovala účelná forma frontálního vedení výuky, z vyučovacích metod pak zejména pozorování, vysvětlování a rozhovory. V časově přiměřených intervalech byly zařazovány i kooperativní činnosti a další, zejména dovednostně praktické metody, které udržovaly pozornost žáků a motivovaly je k další práci. V rámci výukových aktivit žáci mohli vyhledávat informace z učebních opor, zapisovat si text do sešitů, pracovních listů nebo pracovat na zadaných úkolech. K materiální a názorné podpoře výuky byly využívány učebnice nebo další dostupné učební pomůcky a audiovizuální didaktická technika. Ve třídách panovalo příjemné pracovní klima, vyučující se nedopouštěli komunikačních chyb, které by narušovaly partnerský přístup k žákům. Cíleně zařazovali práci s chybou a poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu v jejich úspěšnosti v učení. Učivo prezentovali v souladu s učebními osnovami ŠVP ZV, současným stavem teoretických i praktických poznatků, výukové cíle přizpůsobovali schopnostem žáků. Pracovní tempo zpravidla umožňovalo zapojení většiny žáků, podle potřeby vyučující i asistentky pedagoga uplatňovali individuální přístup k žákům formou rady či pomoci. Žáci měli dostatek prostoru k uplatnění svých dříve osvojených znalostí nebo vědomostí z jiných předmětů, se zájmem využívali možností k rozvoji komunikativních dovedností. Aktuální znalosti a výkony žáků většinou odpovídaly požadovaným výstupům ŠVP ZV, u některých

žáků však byly i přes poskytovanou péči zjištěny i základní nedostatky a snížená schopnost aplikovat teoretické poznatky při řešení konkrétních úloh. Zejména v matematice někteří žáci vykazovali ve znalostech a matematických dovednostech značné nedostatky. V závěru vyučovacích hodin občas chybělo závěrečné shrnutí a zhodnocení průběhu vyučovacích hodin, čímž žáci neobdrželi zpětnou informaci o dosažené úrovni poznání a jak své učení dále řídit. Častokrát nebyli žáci vedeni k deklarovanému vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.

Výuka cizích jazyků na obou stupních školy byla vedena téměř výhradně ve vyučovacím jazyce, mateřský jazyk byl využíván účelně a pouze v malé míře, a to převážně jen pro výklad nového gramatického učiva nebo pro upřesňující vysvětlení nových pojmů. Náročnost učiva a využívané didaktické metody výuky byly vhodně přizpůsobeny dané věkové kategorii žáků a jejich schopnostem. Při komunikaci kladli učitelé důraz na upevňování správných fonetických návyků. Vhodně zařazovali pohybové a další aktivizační prvky, docházelo k častému střídání činností. Ve vyšších ročnících se prolínalo gramatické učivo s konverzačně zaměřenými celky, což v dostatečné míře podporovalo rozvoj komunikativních kompetencí žáků. Vhodně byly podporovány perceptivní, receptivní i interaktivní řečové dovednosti (čtení, poslech, psaní a mluvení).

Během hospitační činnosti ve ŠD nabízely vychovatelky žákům rozmanité činnosti, které vycházely z věkového složení jednotlivých oddělení. Při jejich výběru měli žáci možnost volby, do sledovaných činností se spontánně zapojovali. Trvale byli vedeni ke vzájemné spolupráci, respektu a dodržování pravidel bezpečnosti a slušného chování, komunikace mezi vychovatelkami a žáky byla vstřícná, převládala příjemná pracovní atmosféra. Všechny metody a formy zaznamenané v průběhu hospitací respektovaly zájmy žáků, vedly je k samostatnosti, společenskému chování, přispívaly k rozvoji jejich osobnosti a byly naplňovány v souladu s cíli uvedenými ve ŠVP ŠD.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola průběžně ověřuje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků a naplňování výstupů stanovených ve ŠVP ZV. V rámci vlastního zjišťování využívá standardní nástroje (ústní zkoušení, kontrolní testy, krátké prověrky, tematické práce apod.), které odpovídají věkovým zvláštnostem a specifickým potřebám každého žáka. Škola výsledky analyzuje na úrovni jednotlivců a tříd, zpravidla přijímá opatření ke zlepšení nebo eliminaci problémových jevů na jednáních metodického sdružení, předmětových komisí a pedagogické rady. V oblasti externího hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola využívá služby komerční společnosti. Ve školním roce 2014/2015 proběhlo testování žáků v devátém ročníku z českého jazyka, matematiky, anglického jazyka a obecných studijních předpokladů, v rámci kterého žáci dosahovali mírně podprůměrných výsledků.

Celkové výsledky vzdělávání ve školním roce 2014/2015 škola přehledně zveřejnila ve výroční zprávě o činnosti školy. Na konci školního roku prospělo s vyznamenáním přibližně 53 % žáků, neprospělo 6 %, osm žáků v aktuálním školním roce opakuje ročník. Celkem 63 % žáků, kteří ukončili základní vzdělání v minulém školním roce, bylo přijato ke vzdělávání na střední školy do oborů ukončovaných maturitní zkouškou, 37 % do učebních oborů. Za porušování školního řádu, zejména v důsledku neomluvené absence, byl udělen v pěti případech druhý stupeň z chování, jeden žák byl hodnocen třetím stupněm z chování. Výchovná opatření byla žákům udělována vždy v souladu s pravidly stanovenými ve školním řádu, počet udělených pochval mírně převyšoval množství kázeňských opatření.

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků splňují náležitosti dané příslušným právním předpisem, obsahují zásady a kritéria hodnocení včetně hodnocení žáků se SVP. Žákům, kteří vykazují velmi slabé výsledky ve vzdělávání, škola nabízí individuální konzultace nebo skupinové doučování. Škola je rovněž zapojena do projektu „Společně za úspěchem“, který je zaměřen na podporu žáků ohrožených školním neúspěchem. Nabídek školy využívají žáci nepravidelně zejména z důvodu jejich nižšího zájmu o vzdělávání, také jednání s některými zákonnými zástupci nepřináší očekávaný výsledek. Žáci se zvýšeným zájmem o určité oblasti jsou podporováni v účasti ve vědomostních a sportovních soutěžích. Žáci, kteří postoupili do okresních kol, se umístili na předních místech a v krajských kolech obstáli jako úspěšní řešitelé. Pozitivem také je, že škola nabízí bohatou nabídku zájmových aktivit, které vhodně doplňují vzdělávací nabídku školy a dávají příležitost k aktivizaci širší skupiny žáků.

K podpoře zdravého osobnostního rozvoje žáků přispívá oblast poradenských služeb školy, která je zajišťována výchovnou poradkyní a školním metodikem prevence. Funguje na bázi vzájemné kooperace a spolupráce s třídními učiteli, vedením školy a školskými poradenskými zařízeními. Systém preventivních opatření zaměřený na ochranu žáků před sociálně nežádoucími projevy chování je plně funkční. Plánování a realizace akcí zacílených na prevenci rizikového chování žáků vychází ze školního minimálního preventivního programu obsahujícího mj. i program proti šikanování. Škola upřednostňuje v rámci prevence spíše menší interaktivní aktivity před velkokapacitními přednáškovými akcemi. Vstřícná komunikace mezi učiteli a žáky je podporována elektronickou schránkou důvěry a činností žakovského parlamentu. Metodikovi prevence se daří rozpoznávat případné signály rizikového chování a adekvátně je řešit s žáky, případně s jejich zákonnými zástupci, vedením školy a v odůvodněných případech pak ve spolupráci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí, případně s Policií ČR. Nejčastěji projednávané problémy jsou absence žáků ve výuce, záškoláctví, náznaky šikanování a prevence školního neúspěchu. Vzhledem k počtu žáků a sociokulturním podmínkám ve spádové lokalitě školy je výskyt sociálně patologických projevů chování standardní, počet řešených problémů nevybočuje z běžného stavu v jiných základních školách. Škola aktivně promýšlí nové cesty a způsoby svého preventivního působení na žáky.

Škola věnuje pozornost také oblasti kariérového poradenství orientovaného na žáky 7. až 9. ročníku. Výchovná poradkyně pomáhá při rozhodování o dalším vzdělávání ve středních školách, poskytuje žákům (případně i jejich zákonným zástupcům) dostatek relevantních informací pro příští profesní orientaci. V její kompetenci je rovněž péče o žáky s rizikem školní neúspěšnosti včetně žáků se SVP. Péče o ně je posílena činností čtyř asistentek pedagoga, další tři asistentky pedagoga má škola přiděleny pro žáky se sociálním znevýhodněním, jejichž počet přesahuje běžné hodnoty. Asistentky pedagoga ve spolupráci s třídními učiteli poskytují těmto žákům podporu nejen ve výuce, ale také formou doučování, do kterého jsou rozděleni podle tříd. Žáci se ho mohou účastnit jednou nebo dvakrát týdně podle vlastní potřeby nebo doporučení pedagogů, dále mají možnost využívat po vyučování počítačovou učebnu a zdokonalovat si své znalosti v oboru informačních technologií.

Žákům s doporučením integrace škola povolila na základě žádosti zákonných zástupců a jejich informovaného souhlasu vzdělávání podle IVP, většina z těchto dokumentů však nebyla zpracována v požadované struktuře a v souladu s právním předpisem. V oblasti výchovného poradenství byly zjištěny také další nedostatky. Systém podpory žáků se SVP je nastaven pouze jednosměrně, a to informativně směrem k učitelům, chybí v něm zpětnovazební a evaluační aspekt. ČŠI doporučuje škole přijetí systémového opatření za účelem zkvalitnění poskytovaných poradenských služeb.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají úroveň vyžadující zlepšení.

Závěry

Zásadní klady

- Vzdělávací nabídka školy vytváří vhodné podmínky pro aktivní zapojení žáků do výchovně vzdělávacího procesu a příznivé předpoklady pro rozvoj jejich individuálních schopností, zájmů i nadání. Škola se úspěšně zapojuje do projektů, grantů a rozvojových programů s cílem zkvalitnit podmínky vzdělávání žáků, její činnost pozitivně ovlivňují uplatňované partnerské vztahy se zřizovatelem, školskou radou, RRŠ a dalšími regionálními organizacemi. Taktéž cílevědomá prevence rizikových jevů se projevuje minimalizací výskytu negativních projevů žáků ve škole.

Zásadní nedostatky

- Nedostatky byly zaznamenány v oblasti zajištění BOZ žáků, v odborné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků, v prokazatelném seznamování žáků a zaměstnanců školy se školním řádem a vnitřním řádem ŠD nebo ŠJ, v informování zákonných zástupců žáků o vydání a obsahu vnitřního řádu ŠJ, ve vedení povinné dokumentace (tj. v obsahu vnitřního řádu ŠD a IVP) a v plnění výživových norem v rámci školního stravování.

Slabé stránky

- Škola si nezajistila potřebný souhlas zákonných zástupců žáků, který umožňuje povinnou výuku anglického jazyka v nižším než třetím ročníku. Prostorové podmínky herny prvního a druhého oddělení ŠD nejsou při plném počtu žáků vhodné zejména pro bezpečnou realizaci spontánních (pohybových) činností.

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti

- Škola přijala opatření v souvislosti se zajištěním souhlasu zákonných zástupců žáků s výukou anglického jazyka od prvního ročníku, také odstranila nedostatky v oblasti zajištění BOZ žáků, prokazatelně seznámila a informovala zaměstnance, žáky a jejich zákonné zástupce se stěžejními dokumenty školy, rovněž vydala nový vnitřní řád ŠD.

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- Důsledněji provádět kontrolní činnost zaměřenou na BOZ žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb.
- Zlepšit prostorové podmínky pro realizaci spontánních (pohybových) aktivit v herně prvního a druhého oddělení ŠD.
- Efektivněji využívat poznatky z uskutečněných hospitací pro ostatní pedagogické pracovníky školy.
- DVPP zaměřit více na oblast výchovného poradenství (problematiky vzdělávání žáků se SVP), manažerských dovedností a na studium ke splnění kvalifikačních předpokladů. Zajistit činnost výchovného poradenství kvalifikovaným výchovným poradcem.

- Přijmout systémové opatření za účelem zkvalitnění činnosti výchovného poradenství.
- Zařazovat moderní formy a metody práce do výuky, trvale posilovat aktivity v oblasti individuální podpory žáků s rizikem školního neúspěchu i partnerských vztahů mezi školou a zákonnými zástupci žáků.
- Realizovat závěrečné shrnutí a zhodnocení průběhu vyučovací hodiny, častěji využívat prvky sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků (zejména na druhém stupni školy).

Hodnocení vývoje

- K významným změnám v době od poslední inspekční činnosti došlo především ve vedení školy (změna v pozici ředitele školy a jeho zástupce). Zlepšily se materiálně-technické podmínky pro vzdělávání žáků, převážně ve vybavení školy prostředky ICT, které žákům a vyučujícím umožňují vedení výuky moderní interaktivní formou. Zejména k tomu přispěly projektové aktivity školy v rámci evropských fondů.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o Základní škole Javorník, okres Jeseník, ze dne 29. 2. 2016
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace města Javorníku (včetně Přílohy č. 1 a Dodatku č. 1), ze dne 25. 6. 2007
3. Výpis správního řízení ve věci změn v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-2200/2016-2, ze dne 28. 1. 2016
4. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2014 a 2015
5. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2014 a 2015
6. Výkaz o školní družině – školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. 10. 2014 a 2015
7. Výkaz o zahájení povinné školní docházky v základní škole podle stavu k 28. 2. 2014 a 2015
8. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2015, ze dne 6. 11. 2015
9. Jmenovací dekret, čj. MEJV/3917/2015, ze dne 22. 12. 2015
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, s platností od 1. 9. 2014
11. Školní vzdělávací program školní družiny, s platností od 1. 9. 2014
12. Školní řád, čj. ZŠ/80/2015, s platností od 11. 11. 2015
13. Školní řád, pravidla pro hodnocení výsledků a vzdělávání žáků, čj. ZŠ/80/2015, s platností od 11. 11. 2015
14. Školní řád – příloha č. 1, čj. ZŠ/80/2015, s platností od 11. 11. 2015

15. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2006
16. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 4. 2016
17. Řád školní jídelny, s platností od 1. 1. 2016
18. Koncepce rozvoje Základní školy Javorník, okres Jeseník, na období 2011 – 2015, nedatováno
19. Koncepce rozvoje Základní školy Javorník, okres Jeseník, ze dne 11. 11. 2015
20. Sebehodnotící zpráva za rok 2013, ze dne 31. 1. 2014
21. Plán práce Základní školy Javorník, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
22. Týdenní plány školy, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
23. Plán výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu na školní rok 2015/2016, nedatováno
24. Plán sportovních soutěží, školní rok 2015/2016; Školní program EVVO, školní rok 2015/2016
25. Plán ICT – školní rok 2015/2016, Plán dopravní výchovy, nedatováno
26. Plán DVPP 2015/2016 (včetně Přílohy č. 1 a 2), ze dne 22. 9. 2015
27. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
28. Hospitační záznamy, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
29. Personální dokumentace zaměstnanců (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků)
30. Pravidla pro pedagogické pracovníky, školní roky 2014/2015 a 2015/2016, nedatováno
31. Metodické sdružení – plán 2015/2016, nedatováno
32. Zápisy z metodického sdružení 1. stupně ZŠ, školní rok 2015/2016
33. Zápisy z předmětových komisí, školní rok 2015/2016
34. Zápis č. 1 a 2 ze zasedání Školské rady, ze dne 15. 10. a 10. 11. 2015
35. Zápisy z jednání členské schůze Rady rodičů Základní školy Javorník, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
36. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2014/2015
37. Seznamy žáků: Integrovaní žáci, Žáci, kteří mají některou ze specifických poruch učení, školní rok 2015/2016
38. Seznam žáků se sociokulturním znevýhodněním, školní rok 2015/2016, ze dne 29. 9. 2015, 1. 2. 2016
39. Složka: Správní řízení (rozhodnutí ředitele ve věci povolení vzdělávání podle IVP, žádosti zákonných zástupců, informované souhlasy aj.), školní rok 2015/2016
40. Složka: Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
41. Plán práce výchovného poradce, nedatováno
42. Minimální preventivní program, ZŠ Javorník, školní rok 2015/2016, nedatováno
43. Katalogové listy žáků prvního a druhého stupně ZŠ vedené v termínu inspekční činnosti

44. Třídní výkazy pro první a druhý stupeň ZŠ vedené v termínu inspekční činnosti
45. Žákovské knížky, žákovské sešity, pracovní listy, učebnice vedené v termínu inspekční činnosti, namátkový výběr
46. Třídní knihy (1. – 9. ročník), školní roky 2014/2015 a 2015/2016
47. Přehledy výchovně vzdělávací práce (třídní kniha), školní roky 2014/2015 a 2015/2016
48. Docházkový sešit (školní družina), školní rok 2015/2016; Zápisní lístky do školní družiny, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
49. Záznamy o práci v zájmovém útvaru, školní rok 2015/2016
50. Přehled rozvrhů tříd, Přehled rozvrhů učitelů, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
51. Přehled počtu dohledů od 1. 1. 2016; Dohledy o přestávkách – klášter, jídelna, školní rok 2015/2016
52. Zpravodaj ZŠ Javorník, září 2015, únor 2016
53. Přehledy klasifikace tříd za 1. a 2. pololetí školního roku 2014/2015 a za 1. pololetí školního roku 2015/2016
54. Zápisy z třídních schůzek, školní rok 2014/2015
55. Čtvrtletní práce z matematiky, 6. - 9. ročník, školní rok 2014/2015
56. Kontrolní slohové práce, 6. - 9. ročník, školní rok 2014/2015
57. Výsledky komerčního externího testování, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
58. Zpravodaj ZŠ Javorník, září 2015, únor 2016
59. Kniha úrazů vedená od 9. 2. 2005
60. Záznamy o úrazu žáků, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
61. Rozbory úrazovosti za jednotlivá čtvrtletí školních roků 2014/2015 a 2015/2016
62. Dokumentace hodnocení rizik ze dne 27. 1. 2010 včetně Záznamu o seznámení zaměstnanců s riziky a přijatými opatřeními (průběžně)
63. Protokol z odborné technické kontroly 476/2015/252, datum provedení 30. 9. 2015
64. Protokol z odborné technické kontroly 1002/2015, ze dne 6. 1. 2015
65. Provozní řády odborných učeben (tělocvična, cvičná školní kuchyně, učebna chemie a fyziky, počítačová učebna, školní dílny, skleník a školního hřiště), školní roky 2014/2015 a 2015/2016
66. Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu a z rozpočtu Krajského úřadu Olomouckého kraje za rok 2014 a 2015, Část A. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu a rozpočtu Krajského úřadu OK s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů
67. Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Přímé náklady na vzdělávání na rok 2015 – úprava 12. 11. 2015, ze dne 12. 11. 2015
68. Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy – Dotace na rozvojový program s ÚZ 33047 Podpora výuky vzdělávacího oboru Další cizí jazyk na rok 2014
69. Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy – Dotace na rozvojový program s ÚZ 33018 Podpora škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí se sociokulturním znevýhodněním na rok 2014

70. Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy – Dotace na rozvojový program s ÚZ 33 051 a 33 061 Zvýšení platů pracovníků regionálního školství na roky 2014 a 2015
71. Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy – Dotace na rozvojový program s ÚZ 33 052 Zvýšení platů pracovníků regionálního školství na roky 2014 a 2015
72. Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy – Souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga, Dotace na rozvojový program s ÚZ 33457 Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním na roky 2014 a 2015
73. Městský úřad Javorník, finanční odbor – Rozpočet příspěvku zřizovatele na rok 2015
74. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený ke dni 31. 12. 2015 včetně Příloh a Rozvaha vše k okamžiku sestavení 9. 2. 2016, Hlavní účetní kniha 12/2015, Členění nákladů a výnosů
75. Výpis strážníků ze dne 15. 10. 2015, evidence strážníků – Závazné přihlášky ke stravování, školní rok 2015/2016
76. Záznam stravovaných osob a poplatků za měsíc leden a únor 2015
77. Bilance příjmů a nákladů za měsíce prosinec 2015, leden a únor 2015 za hlavní činnost a vedlejší činnost
78. Finanční bilance, seznam výdejků a výdejky potravin za měsíc únor 2016, č. 1600040 až 1600076
79. Plnění výživových norem – Spotřební koš za měsíce leden a únor 2016
80. Jídelní lístky za měsíce leden a únor 2016
81. Žádost o inspekci na základní škole Javorník, doručena ČŠI dne 12. 2. 2016
82. Inspekční zpráva, čj. ČŠI-168/09-13, ze dne 1. 6. 2009
83. Protokol o kontrole, čj. ČŠIM-861/13-M, ze dne 28. 11. 2013
84. Zpráva o odstranění a prevenci nedostatků na základě „Protokolu o kontrole, čj. ČŠIM-861/13-M“, ze dne 5. 12. 2013; Zpráva o odstranění a prevenci nedostatků na základě „Protokolu o kontrole, čj. ČŠIM-861/13-M“, ze dne 30. 1. 2014
85. Dotazník pro ředitele, ze dne 8. 3. 2016; Dotazník pro učitele ZV, ze dne 9. 3. – 11. 3. 2016; Dotazník pro žáka, ze dne 9. 3. 2016
86. Portál ČŠI, dostupný z: <https://portal.csicr.cz/> [online 2016-03-09]
87. Seznámení ředitele Základní školy Javorník, okres Jeseník, s některými inspekčními zjištěními České školní inspekce, ze dne 12. 3. 2016
88. Opatření ke zjištění v rámci inspekční činnosti ke dni 10. 3. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

RNDr. Josef Husárek, Ph.D., školní inspektor

Josef Husárek v. r.

Mgr. Hana Mikulková Skalická, školní inspektorka

Hana Mikulková Skalická v. r.

Mgr. Pavel Vykoupil, školní inspektor

Pavel Vykoupil v. r.

Bc. Zdeňka Turková, kontrolní pracovnice

Zdeňka Turková v. r.

Mgr. Bc. Lenka Bártová, přizvaná osoba – odbornice
na základní vzdělávání

Lenka Bártová v. r.

V Olomouci 5. dubna 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marek Bury, ředitel školy

Marek Bury v. r.

V Javorníku 12. dubna 2016